
**Godišnji Akcioni plan realizacije Nacionalnog
programa zaštite potrošača 2012-2015,
za period jul, 2014 –jun, 2015**

I OSTVARIVANJE ZAŠTITE POTROŠAČA U SKLADU SA ZAKONOM O ZAŠTITI POTROŠAČA I DALJE UNAPRIJEĐIVANJE PRAVNOG SISTEMA ZAŠTITE POTROŠAČA

Aktivnosti nadležnih organa i institucija u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača i dalje unaprijeđivanje pravnog sistema zaštite potrošača, zajedno sa dinamikom ostvarivanja tih aktivnosti, razvrstane su u sedam cjelina i to:

1. Zaštita potrošača u skladu sa ZZP i drugim zakonima koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača;
2. Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih i revizija postojećih propisa);
3. Unaprijeđenje institucionalnih uslova za uspostavljanje jedinstvenog sistema zaštite potrošača, na svim nivoima i jačanje saradnje između subjekata uključenih u sistem zaštite;
4. Koordinacija i saradnja sa nosiocima zaštite potrošača;
5. Dalje jačanje organa i institucija nadležnih za zaštitu potrošača;
6. Dalja podrška vansudskom rješavanju sporova potrošača;
7. Saradnja i dalje unaprijeđivanje uslova za jačanje i efikasnije funkcionisanje organizacija za zaštitu potrošača (NVO).

I OSTVARIVANJE ZAŠTITE POTROŠAČA U SKLADU SA ZAKONOM O ZAŠТИTI POTROŠAČA (ZZP) I DRUGIM ZAKONIMA KOJI SADRŽE ODREDBE O ZAŠTITI POTROŠAČA I DALJE UNAPRIJEĐIVANJE PRAVNOG SISTEMA ZAŠTITE POTROŠAČA

Aktivnosti	Nosioci	Rokovi
1. Zaštita potrošača u skladu sa ZZP i drugim zakonima koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača		
1.1. Sprovođenje ZZP i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača		
a) Nadzor nad sprovođenjem ZZP i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača (zaštita ekonomskih interesa potrošača)	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležnih inspekcija; po potrebi saradnja sa drugim nadležnim organima i institucijama	kontinuirano
a) Lista nadležnih organa za nadzor nad primjenom ZZP i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača (po Zakonu o zaštiti potrošača i drugim zakonima koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača)	Uprava za inspekcijske poslove dostaviće listu nadležnosti (po inspekcijama) Ministartsvu ekonomije radi pripreme prijedloga podzakonskog akta	IV Q 2014
c) Utvrđivanje obrazaca za praćenje podataka iz nadzora nad primjenom ZZP i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (po inspekcijama)	IV Q 2014
d) Izvještaj o podacima iz nadzora nad primjenom ZZP i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (po inspekcijama)	polugodišnje/godišnje
(NAPOMENA: drugi organi nadležni za nadzor u ovoj oblasti treba da odrade isto- ovo se odnosi na sve aktivnosti где ima nadležnosti i drugih inspekcijskih organa)		
1.2. Evidentiranje i praćenje žalbi i tužbi potrošača od strane nadležnih organa i tijela u različitim oblastima		

a) Održavanje i promovisanje Centralnog informacionog sistema za evidentarnje i praćenje žalbi potrošača u različitim oblastima (CISZP) i povećanje broja korisnika relevantnih za ovu oblast	Uprava za inspekcijske poslove - Tržišna inspekcija (kontaktna tačka sistema) u saradnji sa drugim nadležnim inspekcijama Uprave i drugim nadležnim organima	kontinuirano
b) Evidencija i praćenje žalbi potrošača, izveštaj o postupanju po žalbama potrošača (kao u tačci 1.1)	Uprava za inspekcijske poslove (po inspekcijama)	kontinuirano polugodišnje/godišnje
c) Evidencija i praćenje potrošačkih sporova u vansudskom postupku	Arbitražni odbor	kontinuirano
d) Evidencija i praćenje potrošačkih sporova u sudskom postupku	Sudski savjet (Sekreterijat sudskega savjeta)	kontinuirano

Način realizacije aktivnosti :

Organi nadležni za rješavanje žalbi potrošača u upravnom postupku (inspekcije, agencije i dr.), i tužbi u vansudskom (Arbitražni odbor) i sudskom postupku (nadležni sudovi) vode evidenciju žalbi i tužbi potrošača i njihovo rješavanje i dostavljaju Ministarstvu ekonomije i Savijetu za zaštitu potrošača.

2. Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih i revizija postojećih propisa)

a) Usvajanje Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača (prenošenje nove Direktive o pravima potrošača – 2011/83/ EU)	Ministarstvo ekonomije	IV Q 2015
b) Usvajanje Zakona o zabrani obmanjujućeg oglašavanja kod pružanja usluga i prodaje proizvoda	Ministarstvo ekonomije	IV Q 2015

c) Učešće u pripremi zakona i podzakonskih akata na području zaštite potrošača, uključujući i zabranu prevarnog oglašavanja proizvoda i usluga, kao i paket anražmane	Saradnja Uprave za inspekcijske poslove sa Ministarstvom ekonomije i Ministarstvom održivog razvoja i turizma	U propisanom roku naveden u ovom Akcionom planu
---	---	---

Način realizacije aktivnosti:

a) Ovom revizijom Zakona o zaštiti potrošača u potpunosti se preuzima Direktiva 2011/83/EU o pravima potrošača. Predmetni Prijedlog Ministarstvo ekonomije će dostaviti Vladi Crne Gore na razmatranje i utvrđivanje u četvrtom kvartalu 2015. godine.

b) Ministarstvo ekonomije će Prijedlog zakona o zabrani obmanjujućeg oglašavanja kod pružanja usluga i prodaje proizvoda predložiti Vladi Crne Gore u četvrtom kvartalu 2015. godine. Zakon će po usvojenim normama biti vodeći u regionu, jer će biti inkorporirana najbolja rješenja iz prakse zemalja članica EU i iz prakse suda pravde.

Napomena: Usaglašavanje ostalih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača predmet je posebnih oblasti ovog Akcionog plana.

3. Unaprijeđenje institucionalnih uslova za uspostavljanje jedinstvenog sistema zaštite potrošača na svim nivoima i jačanje saradnje između subjekata uključenih u sistem zaštite potrošača

a) Dalje unaprijeđivanje informacionog sistema za praćenje predmeta pred Arbitražni odbor	Privredna komora Crne Gore Arbitražni odbor	kontinuirano
b) Dalje unaprijeđivanje informacionog sistema u pravosuđu (praćenje potrošačkih sporova kod sudova)	Sudski savjet (nadležni sudovi)	kontinuirano

Način realizacije aktivnosti:

a) i b) Održavanje sistema kako bi se obezbijedilo dalje evidentiranje i praćenje tužbi potrošača za ostvarivanje potrošačkih prava pred Arbitražnim odborom i sudovima.

4. Koordinacija i saradnja sa nosiocima zaštite potrošača

a) Unaprijeđivanje rada Savjeta za zaštitu potrošača	Ministarstvo ekonomije	kontinuirano
--	------------------------	--------------

<p>b) Saradnja sa drugim nadležnim organima, institucijama, NVO za zaštitu potrošača i privredom u oblasti zaštite potrošača u dijelu razmjene informacija, edukacije, informisanja, podizanja svijesti o značaju zaštite potrošača itd.</p>	<p>Uprava za inspekcijske poslove (po inspekcijama)</p>	<p>kontinuirano</p>
<p>c) Usvajanje Plana aktivnosti Privredna komora Crne Gore na promovisanju zaštite potrošača, a u domenu ovog plana predvidjeti i odredjene aktivnosti kao što su:</p> <ul style="list-style-type: none"> -praćenje tržišta sa aspekta pojave nepoštenih poslovnih praksi po sektorima i kontinuiranu edukaciju privrednika u ovoj oblasti -sagledati mogućnost revidiranja kodeksa/uzansa, sve u cilju zaštite fer konkurenca i potrošača 	<p>Privredna komora Crne Gore</p>	<p>kontinuirano</p>
<p>Način realizacije aktivnosti:</p> <p>a) Ministarstvo ekonomije koordinira aktivnosti institucija nadležnih za zaštitu potrošača preko Savijeta: koje prati stanje zaštite potrošača na tržištu i predlaže odgovarajuće mјere i aktivnosti; daje mišljenja o potrebi izmjena i dopuna postojećih i donošenje novih propisa u oblasti zaštite potrošača i razmatra nacrte propisa koji se donose u ovoj oblasti; učestvuje u izradi Nacionalnog programa i sarađuje u pripremi Akcionog plana, prati realizaciju i učestvuje u pripremi godišnjeg izvještaja o realizaciji Nacionalnog programa.</p> <p>c) U cilju podizanja svijesti privrednika (trgovaca, davalaca usluga, proizvođača, distributera) o značaju zaštite potrošača, Privredna komora Crne Gore će u saradnji sa Ministarstvo ekonomije i organizacijama za zaštitu potrošača, preko odbora i udruženja privrednika, utvrditi plan aktivnosti za naznačeni period i o realizaciji plana dostavljati Ministarstvu ekonomije i Komisiju polugodišnje i godišnje izvještaje.</p> <p>Privredna komora Crne Gore će takođe pratiti tržište sa aspekta pojave nepoštenih poslovnih praksi po sektorima i vršiti kontinuiranu edukaciju privrednika, kao i sagledati mogućnost revidiranja kodeksa/uzansa, sve u cilju zaštite fer konkurenca i potrošača.</p>		

5.1. Jačanje kapaciteta resornog ministarstva za zaštitu potrošača		
a) Edukacija i jačanje kapaciteta u Direkciji za zaštitu potrošača	Ministarstvo ekonomije	kontinuirano
5.2. Jačanje kapaciteta inspekcija nadležnih za zaštitu potrošača		
b) Edukacija inspektora u dijelu zaštite ekonomskih interesa potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (po inspekcijama)	kontinuirano
6. Dalja podrška vansudskom rješavanju sporova potrošača		
a) Usvajanje Pravilnika o Arbitražnom odboru za vansudsko rješavanje sporova potrošača	Ministarstvo ekonomije Privredna komora Crne Gore	IV Q2014
b) Edukacija članova Arbitražnog odbora i afirmacija uloge Arbitražnog odbora, upoznavanje potrošača i privrednika o mogućnostima rješavanja sporova putem arbitražnog postupka	Privredna komora Crne Gore	kontinuirano
Način realizacije aktivnosti:		
a) Novim Zakonom o zaštiti potrošača predviđen je pravni osnov za donošenje Pravilnika o radu Arbitražnog odbora za IV Q 2014.		
b) Kontinuirana aktivnost, koja se kroz rad svojih odbora, kao i Odbora za rješavanje sporova potrošača sprovode se aktivnosti koje imaju za cilj edukaciju privrednika i potrošača.		
7. Saradnja i dalje unaprijeđivanje uslova za jačanje i efikasnije funkcionisanje organizacija za zaštitu potrošača (NVO)		
a) Podrška u ostvarivanju uloge NVO u skladu sa: - Zakonom o zaštiti potrošača - Nacionalnim programom zaštite potrošača i ovim Akcionim planom	Ministarstvo ekonomije Jedinice lokalne samouprave	kontinuirano
b) Finansijska podrška iz Budžeta za prioritetne projekte	Ministarstvo ekonomije	u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača
c) Podrška uspostavljanju savjetovališta za zaštitu potrošača od strane jedinica lokalne samouprave	Jedinice lokalne samouprave	u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača

<i>d) Finansiska podrška NVO za realizaciju projekata u oblasti zaštite potrošača</i>	<i>Jedinice lokalne samouprave</i>	<i>u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača</i>
<i>e) Uspostavljanje i unaprijeđivanje saradnje NVO sa odgovarajućim međunarodnim organizacijama i institucijama</i>	<i>NVO za zaštitu potrošača</i>	<i>kontinuirano</i>

Način realizacije aktivnosti:

- a) Novim Zakonom o zaštiti potrošača predviđena je podrška nevladinim organizacijama za zaštitu potrošača u ostvarivanju njihovih djelatnosti kao što su: obavještavanja i savjetovanja potrošača, pomoć u rješavanju sporova sa trgovcima i zaštita kolektivnih interesa potrošača, kao i druge poslove u saglasnosti sa zakonom.*
- b) i c) i d) Ministarstvo ekonomije je u Budžetu za 2015. godinu planiralo sredstva za finansijsku podršku organizacijama potrošača, koja će biti realizovana tokom godine. Potrebna je podrška svih nadležnih ministrstava i jedinica lokalne samouprave za otvaranje savjetovališta, u cilju ostvarivanje zaštite prava potrošača.*

II UNAPRIJEĐIVANJE ZAŠTITE POTROŠAČA U POJEDINIM OBLASTIMA

1. Bezbjednost proizvoda;
2. Bezbjednost hrane;
3. Trgovina (i elektronska trgovina);
4. Turizam i ugostiteljstvo;
5. Javne usluge (zdravstvene usluge, energetika, telekomunikacione i poštanske usluge, komunalne usluge, stanovanje, zaštita prava putnika u prevozu);
6. Finansijske usluge (bankarske i druge finansijske usluge, usluge u osiguranju).

II UNAPRIJEĐIVANJE ZAŠTITE POTROŠAČA U POJEDINIM OBLASTIMA

Bezbjednost proizvoda i hrane

1. Bezbjednost proizvoda

1.1. Sprovodenje propisa koji uređuju bezbjednost proizvoda i nadzor nad tržištem

a) Nadzor nad sprovođenjem propisa koji uređuju bezbjednost proizvoda i nadzor nad tržištem u skladu sa godišnjim Nacionalnim programom nadzora proizvoda na tržištu, uključujući i reaktivni nadzor	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležnih inspekcija, u saradnji sa Koordinacionim tijelom za tržišni nadzor; po potrebi saradnja sa drugim organima nadležnim za nadzor tržišta	kontinuirano
b) Lista grupa proizvoda nad kojima nadzor na tržištu vrše inspekcije Uprave (Zakon o nadzoru proizvoda na tržištu)	Uprava za inspekcijske poslove dostaviće listu grupa proizvoda (po inspekcijama) Ministarsvu ekonomije radi pripreme predloga podzakonskog akta	IV Q 2014
c) Utvrđivanje obrazaca za praćenje podataka iz nadzora nad tržištem	Uprava za inspekcijske poslove (po inspekcijama)	IV Q 2014
d) Izvještaj o realizaciji godišnjeg Nacionalnog programa nadzora proizvoda na tržištu, sa podacima iz nadzora uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (po inspekcijama)	polugodišnje/godišnje

(NAPOMENA: drugi organi nadležni za nadzor u ovoj oblasti treba da odrade isto- ovo se odnosi na sve aktivnosti tržišnog nadzora če ima nadležnosti i drugih inspekcijskih organa)

1.2.Razvoj sistema razmijene podataka o opasnim proizvodima na nivou CG

a) Održavanje informacionog sistema za razijenu podataka o opasnim proizvodima na nivou CG, povećanje broja korisnika relevantnih za ovu oblast i jačanje resursa sistema	Uprava za inspekcijske poslove - Tržišna inspekcija (kontaktna tačka sistema) u saradnji sa drugim nadležnim inspekcijama Uprave i drugim nadležnim organima-članovima sistema	kontinuirano
b) Godišnji izvještaj o funkcionalanju Nacionalnog sistema razmijene podataka o opasnim proizvodima	Uprava za inspekcijske poslove-Kontakt tačka sistema (Tržišna inspekcija)	I Q 2015

1.3.Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih i revizija postojećih propisa)

b) Prenošenje Odluke 2010/15/EU RAPEX (smjernice) i donošenje ostalih podzakonskih akata	Ministarstvo ekonomije	U roku propisan zakonom
c) Učešće u pripremi podzakonskih akata za sprovodenje zakona u oblasti nad tržištem	Saradnja Uprave za inspekcijske poslove sa Ministarstvom ekonomije	U roku propisan zakonom
d) Učešće u pripremi propisa na području opšte bezbjednosti proizvoda i nadzora proizvoda na tržištu	Saradnja Uprave za inspekcijske poslove sa Ministarstvom ekonomije	U roku propisan zakonom
e) Donošenje tehničkih propisa (prenošenje, direktiva novog i starog pristupa)	Ministarstvo ekonomije i druga nadležna ministarstva	Kontinuirano - U skladu sa dinamikom definisanim Prijedlogom Strategije za primjenu pravne tekovine EU u oblasti Slobode kretanja robe 2014-2018.

Način realizacije aktivnosti:

- a) Usvajanje Odluke 2010/15/EU RAPEX (smjernice) i donošenje ostalih podzakonskih akata, realizovat će se nakon stupanja na snagu Zakona o opstojoj bezbjednosti proizvoda, u saglasnosti sa rokovima propisanim ovim zakonom.
- b) Prijedlogom Strategije za primjenu pravne tekovine EU u oblasti Slobode kretanja robe 2014-2018 će biti definisana dinamika transponovanja direktiva starog i novog pristupa u nacionalno zakonodavstvo.

1.4. Unaprijedivanje koordinacije nadzora nad tržištem

a) Prijedlog predstavnika Uprave za sastavljanje novog koordinacionog tijela za nadzor nad tržištem	Uprava za inspekcijske poslove	IV Q 2014
b) Unaprijedivanje rada Koordinacionog tijela	Uprava za inspekcijske poslove u saradnji sa drugim organima i institucijama za nadzor nad tržištem uključujući i tehničku	kontinuirano

	<i>podršku</i>	
c) Godišnji izvještaj o radu Koordinacionog tijela	Koordinaciono tijelo	I Q 2015

1.5. Sprovođenje Strategije tržišnog nadzora

a)Edukacija proizvođača o bezbjednosti neprehrambenih proizvoda i značaju nadzora nad tržištem	Uprava za inspekcijske poslove u saradnji sa drugim nadležnim organima i institucijama	kontinuirano
b) Saradnja sa NVO koje se bave pitanjima zaštite potrošača i podizanje nivoa svijesti o bezbjednosti neprehrambenih proizvoda i značaju nadzora nad tržištem	Uprava za inspekcijske poslove u saradnji sa NVO za zaštitu potrošača i privredom	kontinuirano
c)Saradnja sa relevantnim institucijama na nacionalnom i medjunarodnom nivou	Uprava za inspekcijske poslove	kontinuirano

1.6.Jačanje kapaciteta inspekcija nadležnih za nadzor nad tržištem

Jačanje kapaciteta inspekcija (treninzi, obuke i dr.) u cilju efikasnog nadzora nad primjenom Zakona o opštoj bezbjednosti proizvoda, Zakona o nadzoru proizvoda na tržištu, Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti i pravilnika po grupama proizvoda (tehnički propisi), kao i drugih zakona koji propisuju zahtjeve za određene grupe proizvoda	Uprava za inspekcijske poslove	kontinuirano
--	--------------------------------	--------------

2. Bezbjednost hrane

2.1. Sprovođenje propisa koji uređuju bezbjednost hrane, sjemena i sadnog materijala

<i>a) Nadzor nad sprovođenjem Zakona o bezbjednosti hrane, Zakona o genetički modifikovanim organizmima, Zakona o sadnom materijalu, Zakona o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja i zakona na području poljoprivrede u dijelu zaštite potrošača</i>	<i>Uprava za inspekcijske poslove preko nadležnih inspekcija</i>	<i>kontinuirano</i>
<i>b) Sprovođenje Akcionog plana za ishranu i bezbjednost hrane 2010-2014</i>	<i>Uprava za inspekcijske poslove preko nadležnih inspekcija</i>	<i>Do kraja 2014</i>
<i>c) Utvrđivanje obrazaca za praćenje podataka iz nadzora nad primjenom zakona u ovoj oblasti</i>	<i>Uprava za inspekcijske poslove (po inspekcijama)</i>	<i>IV Q 2014</i>
<i>e) Izvještaj o podacima iz nadzora u ovoj oblasti uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača</i>	<i>Uprava za inspekcijske poslove (po inspekcijama)</i>	<i>polugodišnje-godišnje</i>

2.2. Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih i revizija postojećih propisa)

<i>a) Donošenje novog Zakona o bezbjednosti hrane</i>	<i>Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja</i> <i>Ministarstvo zdravlja</i>	<i>2015</i>
<i>b) Donošenje podzakonskih akata za Zakona o bezbjednosti hrane</i>	<i>Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja</i> <i>Ministarstvo zdravlja</i>	<i>Rok propisan zakonom</i>
<i>b) Učešće u pripremi propisa u ovoj oblasti</i>	<i>Saradnja Uprave za inspekcijske poslove sa Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja</i>	<i>Rok propisan zakonom</i>

2.3. Jačanje administrativnih kapaciteta i edukacija

<i>a) Uspostavljanje nove strukture za upravljanje rizikom u oblasti bezbjednosti hrane</i>	<i>Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja</i>	<i>u saglasnosti sa zakonom</i>
---	---	---------------------------------

	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Uprava za inspekcijske poslove</p>	
2.4. Jačanje kapaciteta inspekcija nadležnih za nadzor nad bezbjednošću hrane, sjemena i sadnog materijala		
b) Jačanje kapaciteta inspekcija (treninzi, obuke i dr.) u cilju efikasnog nadzora nad primjenom zakona iz ove oblasti	Uprava za inspekcijske poslove	kontinuirano
b) Saradnja sa relevantnim institucijama na nacionalnom i međunarodnom nivou	Uprava za inspekcijske poslove (nadležne inspekcije)	kontinuirano
2.5. Podizanje nivoa svijesti o bezbjednosti hrane		
a) Saradnja i zajedničke aktivnosti sa nevladinim organizacijama koje se bave pitanjima bezbjednosti hrane i zaštite potrošača	<p>Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja</p> <p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>NVO</p>	kontinuirano
b) Edukacija proizvođača i trgovaca o bezbjednosti hrane i značaju nadzora u ovoj oblasti	Uprava za inspekcijske poslove (nadležne inspekcije)	kontinuirano
c) Edukacija proizvođača i trgovaca hranom	Uprava za inspekcijske poslove (nadležne inspekcije)	kontinuirano
d) Informisanje i edukacija potrošača o kvalitetu proizvoda	Uprava za inspekcijske poslove (nadležne inspekcije)	kontinuirano

3. Trgovina

3.1 Sprovođenje propisa koji uređuju ovu oblast (uključujući i elektr.trgovinu)

a) Nadzor nad sprovođenjem Zakona o unutrašnjoj trgovini, Zakona o elektronskoj trgovini (u vezi sa Zakonom o zaštiti potrošača - distaciona prodaja), kao i zakona koji uređuju metrologiju i dragocjene materijale	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležnih inspekcija	kontinuirano
b) Sprovođenje Zakona o elektronskoj upravi sa aspekta zaštite potrošača	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	kontinuirano
c) Utvrđivanje obrazaca za praćenje podataka iz nadzora nad primjenom propisa iz ove oblasti, uključujući i nadzor po žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (po inspekcijama)	IVQ 2014
d) Izvještaj o podacima iz nadzora nad primjenom zakona iz ove oblasti uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (po inspekcijama)	polugodišnje – godišnje

Napomena: S obzirom na razvoj elektronske trgovine, posebno je značajno obezbijejditi punu primjenu Zakona o elektronskoj trgovini sa aspekta Zakona o zaštiti potrošača (distaciona prodaja), poslije donošenja novog ZZP.

Zakonom o elektronskoj upravi uređuje se način postupanja državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, javnih službi i pravnih lica koja vrše javna ovlašćenja kad u vršenju svojih nadležnosti ostvaruju komunikaciju sa građanima, privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima elektronskim putem, i kad obrađuju, razmjenjuju i objavljaju podatke i informacije u elektronskom obliku.

Uredbom o organizaciji i načinom rada državne uprave koja je stupila na snagu 20.01.2012. godine stvorene su normativne pretpostavke za formiranje uprave za inspekcijske poslove. Na osnovu navedene Uredbe Uprava je preuzeila između ostalih i inspekciju za usluge informacionog društva.

3.2. Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih i revizija postojećih propisa)

Učešće u pripremi zakona, kao i podzakonskih akata za sprovođenje Zakona o unutrašnjoj trgovini	Ministarstvo ekonomije Uprava za inspekcijske poslove	IIQ2015
---	--	---------

3.3. Jačanje kapaciteta inspekcije u oblasti trgovine

Stručno usavršavanje i edukacija inspektora (posebno na području elektronske trgovine)	Saradnja Uprave za inspekcijske poslove sa MIDIT uz tehničku podršku	kontinuirano
--	--	--------------

3.4. Podizanje nivoa svijesti o elektronskoj trgovini

a) Promocija informacionog društva sa aspekta elektronske trgovine	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	kontinuirano
b) Povećanje broja e-servisa	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	kontinuirano
c) Učešće u promociji informacionog društva sa aspekta elektronske trgovine, kao i povećanje broja e-servisa	Uprava za inspekcijske poslove u saradnji sa MIDIT	kontinuirano

Napomena: Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikaciju će kroz okrugle stolove nastaviti promociju informacionog društva sa aspekta elektronske trgovine. Takođe, ministarstvo će u narednom periodu staviti akcenat na e-servisa za službe Poreske uprave i e-servise za slobodan pristup informacijama. Trenutno je u funkciji 58 e-servisa od kojih su 35 e-servisa razvijeni do nivo dvosmjerne komunikaci i moguće ih je izvršit elektronski.

4. Turizam i ugostiteljstvo

4.1. Sprovođenje propisa koji uređuju turističku i ugostiteljsku djelatnost

a) Nadzor nad sprovođenjem Zakona o turizmu i drugih propisa u oblasti ugostiteljstva, uključujući i ZZP	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležne inspekcije	kontinuirano
b) Nadzor nad sprovođenjem Zakona o turizmu, i drugih propisa koji uređuju turističke djelatnosti (skijališta, turooperatori, kupališta, rafting, izletnički program, avanturistički turizam, smještaj, rent a car usluge itd.), uključujući i ZZP	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležne inspekcije	Kontinuirano - po dinamičkom planu

c) Sproveđenje planova pojačanog nadzora u ovoj oblasti	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležnih inspekcija i u saradnji sa Koordinacionim tijelom za pripremu i praćenje turističkih sezona	U skladu sa planiranim dinamikom
d) Utvrđivanje obrazaca za praćenje podataka iz nadzora nad primjenom propisa iz oblasti ugostiteljstva i turizma, uključujući i nadzor po žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (nadležna inspekcija)	IV Q 2014
e) Izveštaj o podacima iz nadzora nad primjenom zakona iz ove oblasti uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (nadležna inspekcija)	polugodišnje–godišnje

4.2. Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih i revizija postojećih propisa)

a) Izmjene i dopune Zakona o turizmu (prenošenje Direktive o paket aranžmanima)	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	IV Q 2015 godine
b) Dnošenje podzakonskih akata shodno obavezama iz Zakona o turizmu	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Rok propisan zakonom
c) Dnošenje podzakonskog akta o time-share na osnovu Zakona o zaštiti potrošača	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	II Q 2015 godine
d) Učešće u pripremi propisa iz oblasti ugostiteljstva i turizma	Saradnja Uprave za inspekcijske poslove sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma	U propisanom roku naveden u ovom AP

Način realizovanja aktivnosti:

a) Direktiva o paket aranžmanima (90/314/EEC) biće u potpunosti transponovana u Zakon o turizmu koji se planira za IV Q 2015.

b) Na osnovu postojećeg Zakona o turizmu, u nacrt verziji su sljedeći podzakonski akti:

Pravilnik o bližim uslovima planiranja i poslovanja condo hotela i mješovitog

rizorta –Donošenje ovog propisa je u proceduri, dobijena su pozitivna mišljenja od strane nadležnih državnih organa. S obzirom da je zakonska obaveza da Ministarstvo donosi pravilnik uz prethodnu saglasnost Vlade isti će biti proslijedjen Vladi na dalju proceduru. Rok za donošenje ovog propisa je **IV kvartal 2014.** godine.

*Izmjene i dopune Pravilnika o uređenim i izgrađenim kupalištima - potrebna dodatna usaglašavanja, novi rok **IV kvartal 2015.***

*Izmjene i dopune Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu vođenja knjige popisa gostiju-Pravilnik o popisu gostiju treba mijenjati u skladu sa Jedinstvenom evidencijom turistickog prometa, Zakona o strancima (kada ga Skupština usvoji), Zakona o boravišnoj taksi (ponovo je pripremljen prijedlog izmjena i dopuna, jer prethodni nije dobio potrebnu većinu prilikom glasanja), rok **II kvartal 2015.** godine.*

*Izmjene i dopune Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu vođenja knjige žalbi- nakon izmjena i dopuna zakona o turizmu **II kvartal 2016** godine.*

Uredba o uslovima, načinu i bližim kriterijumima za visinu naknade na nepokretnostima skijaškog područja.

Vlada Crne Gore je 16. oktobra 2014. godine donijela Uredbu o načinu i bližim kriterijumima za utvrđivanje naknade za uspostavljeno pravo službenosti na nepokretnostima na skijaškom području – Uredba je poslata na objavljanje Službenom listu Crne Gore.

c)Donošenje podzakonskog akta o time-share na osnovu Zakona o zaštiti potrošača se planira za II kvartal 2015 godine.

4.3. Jačanje administrativnih kapaciteta i edukacija

<p><i>a) Savjet za praćenje turističkog razvoja i pripremu i praćenje turističkih sezona</i></p> <p>- Kadrovska edukacija (upoznavanje sa zakonskim propisima, proširenje znanja stranih jezika)</p>	<p>Ministarstvo održivog razvoja i turizma</p>	<p>kontinuirano</p>
<p><i>b) Dalje unaprijeđenje sistema za riješavanje reklamacija nezadovoljnih turista putem call centra (broj 1300)</i></p> <p>- povećanje broja operatera sa znanjem više jezika u cilju davanja informacija na više jezika</p>	<p>Ministarstvo održivog razvoja i turizma</p>	<p>kontinuirano</p>
<p>4.4.Jačanje kapaciteta inspekcije u oblasti ugostiteljstva i turizma</p>		
<p>Jačanje kapaciteta inspekcije (treninzi, obuke i dr.) u cilju efikasnog nadzor nad sprovodenjem propisa iz ove oblasti</p>	<p>Uprava za inspekcijske poslove uz tehničku podršku</p>	<p>kontinuirano</p>
<p>4.5. Podizanje nivoa svijesti potrošača kao korisnika usluga u turizmu i ugostiteljstvu</p>		
<p><i>a) Razmjena informacija call-centra sa servisom informacija 1180 i drugim informacionim sistemima</i></p>	<p>Ministarstvo održivog razvoja i turizma</p>	<p>kontinuirano</p>
<p><i>b) Pružanje pravovremenih i kvalitetnih informacija u oblasti turizma i ugostiteljstva</i></p>	<p>Ministarstvo održivog razvoja i turizma</p>	<p>kontinuirano</p>
<p><i>Podizanje nivoa svijesti potrošača o njihovim pravima i obavezama iz ove oblasti putem informisanja potrošača</i></p>	<p>Uprava za inspekcijske poslove u saradnji sa nadležnim institucijama i NVO za zaštitu potrošača</p>	<p>kontinuirano</p>

Način realizacije aktivnosti:

Preko call centra Montenegro potrošači će se bliže informisati o pravima iz oblasti turizma i ugostiteljstva (rješavanje reklamacija potrošača i pružanje informacija na više jezika).

Kontinuirano sprovođenje obuke operatera call centra, preko tehničke edukacije i poznavanje propisa kao i poznavanje stranih jezika. Putem brošura i drugog informativnog materijala, koji će biti postavljen na graničnim prijelazima, kao i na svim punktovima Turističko-informativnih Centrara, upoznaće se o pravima i obavezama turista.

5.JAVNE USLUGE

5.1.Zdravstvene usluge

5.1.1. Sprovođenje propisa koji uređuju oblast zdravstvenih usluga

a) Sprovođenje: - Zakona o zdravstvenoj zaštiti -Zakona o zdravstvenom osiguranju -Zakon o zbirkama podataka u oblasti zdravstva - Zakon o zdravstvenoj njezi pacijenata - Zakon o pravima pacijenata	Ministarstvo zdravlja Institut za javno zdravlje Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore -zaštitnici prava pacijenata pri zdravstvenim ustanovama u 18 domova zdravlja, 7 opštih bolnica, 3 specijalne bolnice, Klinički centar Crne Gore	kontinuirano
a) Nadzor nad sprovođenjem Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zakona o zdravstvenom osiguranju, Zakon o zbirkama podataka u oblasti zdravstva, Zakon o zdravstvenoj njezi pacijenatai, Zakon o pravima pacijenata, kao i propisa koji uređuju metrologiju	Uprava za inspekcijske poslove- preko nadležnih inspekcija	kontinuirano
b) Utvrđivanje obrazaca za praćenje podataka iz nadzora nad primjenom propisa iz ove oblasti, uključujući i nadzor po žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (nadležne inspekcije)	IV Q 2014
c) Izveštaj o podacima iz nadzora uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača u ovoj oblasti	Uprava za inspekcijske poslove (nadležne inspekcije)	polugodišnje/godišnje

5.1.2. Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih i revizija postojećih propisa)

Izmjene i dopune: -Zakona o zdravstvenoj zaštiti -Zakona o zdravstvenom osiguranju	Ministarstvo zdravlja	2014
--	-----------------------	------

5.1.3. Jačanje administrativnih kapaciteta

a) Reorganizacija zdravstvenog sistema preko reorganizovanja Zdravstvenih Centara (osam centara kojima će se objediniti više nivoa zdravstvene zaštite, a sve radi bolje održivosti i efikasnosti zdravstvenog sistema)	Ministarstvo zdravlja	u saglasnosti sa zakonom
b) Podizanje svijesti o reproduktivnom i seksualnom zdravlju kod određenih ciljnih grupa kao što su : Romi i Egipćani, raseljena i interno raseljena lica, osobe sa invaliditetom i osobe sa smetnjama u razvoju, kroz rad u grupama, izrada publikacija i organizovanje radionica.	Ministarstvo zdravlja u saradnji sa NVO sektorom	2014

5.2. Energetika

5.2.1. Sprovodenje propisa koji uređuju oblast energetike i energetske efikasnosti

a) Primjena: - Zakona o energetici - Zakona o energetskoj efikasnosti	Regulatorna Agencija za energetiku Ministarstvo ekonomije	kontinuirano
b) Program za subvencioniranje ugroženih potrošača za električnu energiju	Ministarstvo rada i socijalnog staranja Ministarstvo ekonomije Ministarstvo finansija Elektroprivreda Crne Gore	2015

c) Nadzor nad sprovođenjem Zakona o energetici i Zakona o energetskoj efikasnosti u dijelu nadležnosti inspekcije Uprave uključujući i druge propise u vezi sa potrošnjom električne energije (aspekt zaštite potrošača ovih usluga) i u vezi sa ZZP	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležnih inspekcija, uključujući i kontrolu računa kao i kontrolu mjernih instrumenata.	kontinuirano
d) Nadzor nad prometom naftnih derivata i biogoriva u dijelu kvaliteta i cijena	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležne inspekcije	Nakon revizije Zakona o energetici
e) Nadzor nad mjernim instrumentima kod prometa naftnih derivata i biogoriva	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležne inspekcije	kontinuirano
f) Izvještaj o podacima iz nadzora nad sprovođenjem zakona iz ove oblasti u dijelu nadležnosti vezane za aspekt zaštite potrošača usluga i u vezi sa ZZP	Uprava za inspekcijske poslove (nadležne inspekcije)	polugodišnje–godišnje
g) Izvještaj o podacima iz nadzora nad sprovođenjem zakona iz ove oblasti u dijelu nadležnosti vezane za aspekt zaštite potrošača, uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača	Regulatorna Agencija za energetiku	polugodišnje–godišnje
5.2.2. Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih i revizija postojećih propisa)		
a) Izrada i usvajanje novog Zakona o energetici	Ministarstvo ekonomije	IV Q 2014 godine
b) Donošenje podzakonskih akata	Ministarstvo ekonomije Regulatorna Agencija za energetiku	U roku predviđen postajećim zakonom

	<i>Crnogorski operator tržišta električne energije</i>	
<i>c) Usvajanje novog Zakona o efikasnem korišćenju energije</i>	<i>Ministarstvo ekonomije</i>	<i>IV kvartal 2014</i>
<i>d) Donošenje propisa iz oblasti energetske efikasnosti</i>	<i>Ministarstvo ekonomije</i> <i>Ministarstvo održivog razvoja i turizma</i>	<i>Nakon usvajanja novog zakona (u roku od godinu dana)</i>
<i>e) Usvajanje petogodišnjeg Akcionog plana za implementaciju Strategije razvoja energetike do 2030</i>	<i>Ministarstvo ekonomije</i>	<i>IV 2015</i>

Način realizacije aktivnosti:

a), b) Novi Zakon o energetici biće usklađen sa Trećim Energetskim paketom Evropske unije koji je postao obavezujući za Crnu Goru nakon usvajanja odluke o implementaciji od strane Savjeta ministara Energetske zajednice. Usvajanje zakona je planirano za IV kvartal 2014. godine. Nakon stupanja na snagu novog Zakona o energetici u cilju njegovog sprovođenja, Regulatorna agencija za energetiku i Ministarstvo ekonomije će izraditi veći broj podzakonskih akata.

c) Nakon usvajanja Zakona o energetske efikasnosti, pravni okvir u oblasti o energetske efikasnosti na nivou EU je, donošenjem inoviranih direktiva, u značajnoj mjeri revidovan i ojačan. Kako je Crna Gora, kroz članstvo u Energetskoj zajednici, prihvatile obavezu transponovanja zahtjeva inoviranih direktiva, to je uslovilo potrebu za daljim razvijanjem pravnog okvira u oblasti energetske efikasnosti tj. izradu inoviranog zakona - Zakona o efikasnem korišćenju energije. Predlog ovog zakona je utvrdila Vlada na sjednici 3. aprila 2014. godine i trenutno se nalazi u skupštinskoj proceduri. Očekuje se njegovo usvajanje u IV kvartalu 2014. godine.

d) Nakon usvajanja inoviranog Zakona pristupiće se daljem unapređenju pravnog okvira kroz izmjene i dopune i donošenje novih podzakonskih akata.

e) Usvajanje petogodišnjeg Akcionog plana za implementaciju Strategije IV Q2015. Strateška opredjeljenja u oblasti energetske efikasnosti biće obrađena u sklopu Strategije razvoja energetike.

5.2.3. Jačanje administrativnih kapaciteta

a) Jačanje službe kod snabdjevača električne energije u cilju unaprijeđenja zaštite potrošača	Ministarstvo ekonomije Regulatorna Agencija za energetiku Elektroprivreda Crne Gore	kontinuirano
b) Obuka tržišnih inspektora za implementaciju pravilnika: Pravilnik o energetskom označavanju uređaja u domaćinstvu i Pravilnik o eko dizajnu proizvoda koji koriste energiju	Ministarstvo ekonomije u saradnji sa UIP	kontinuirano

Način realizacije aktivnosti:

- a) U okviru FC Snabdijevanje se nalazi Centar za kontakt sa kupcima koji se bavi uvođenjem metodologija i procesa u cilju upoznavanja, potreba i navika kupaca i stvaranja čvrćih veza između kupaca i snabdjevača. Centar za kontakte sa kupcima, kao servis za pružanje usluga, informiše kupce o svim pitanjima vezanim za potrošnju električne energije.
- b) Nakon usvajanja Zakona o efikasnem korišćenju energije i odgovarajućih podzakonskih akata koji uređuju oblasti energetskog označavanja i eko-dizajna prizvoda koji utiču na potrošnju energije pristupiće se i jačanju kapaciteta inspekcijskih organa za kontrolu primjene propisa na tržištu proizvoda.

5.2.4. Podizanje nivoa svijesti u oblasti energetike i energetske efikasnosti

a) Poštovanje propisanih obaveza:	Regulatorna Agencija za energetiku Elektroprivreda Crne Gore NVO	kontinuirano
-----------------------------------	--	--------------

<p>b) Primjena Zakona o energetici i pravilima o snabdijevanju električnom energijom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o obnovljivim i alternativnim izvorima energije; - o energetskoj efikasnosti i uštedi energije. 	<p>Ministarstvo ekonomije Regulatorna Agencija za energetiku Elektroprivreda Crne Gore NVO</p>	<p>kontinuirano</p>
<p>c) Intenzivna informativna kampanja sa ciljem podizanja svijesti o značaju energetske efikasnosti</p>	<p>Ministarstvo ekonomije , NVO , bankarski sektor, preduzeća za stanovanje i privredni subjekti</p>	<p>2015-2016</p>

Način realizacije aktivnosti:

b i c) Izrada brošura, organizovanje medijskih kampanja, sprovodenje pilot projekata i sl. u bliskoj saradnji sa svim zainteresovanim stranama (subjekti javnog sektora, nevladine organizacije, bankarski sektor, preduzeća za stanovanje, privreda i dr).

Kampanja o energetskoj efikasnosti vodlće se i u narednom periodu, a biće posvećena realizaciji konkretnih promotivnih projekata namijenjenih građanima koji imaju za cilj povećanje primjene efikasnijih tehnologija (npr. akcije podjele štednih sijalica, obezbjeđenje povoljnih kredita i drugih podsticaja za ugradnju solarnih kolektora, malih sistema na moderne oblike biomase i fotonaponskih sistema i sl.) Promotivni projekti će biti praćeni medijskom kampanjom (publikacije, manifestacije, web sajt i drugi elektronski i štampani mediji). Pored toga u narednom periodu biće intenzivirane promotivne aktivnosti u oblastima sertifikovanja zgrada i energetskog označavanja proizvoda koji utiču na potrošnju energije, a u cilju implementacije relevantnih podzakonskih akata. Kampanja će se voditi u saradnji sa svim zainteresiranim stranama (subjekti javnog sektora, nevladine organizacije, bankarski sektor, preduzeća za stanovanje, privreda i dr).

5.3 Elektronske komunikacione i poštanske usluge

5.3.1. Sprovodenje zakona iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanskih usluga

<p>a) Nadzor nad sprovodenjem Zakona o elektronskim komunikacijama i Zakona o poštanskim uslugama u dijelu nadležnosti inspekcije Uprave (aspekt zaštite potrošača ovih usluga</p>	<p>Uprava za inspekcijske poslove preko nadležne inspekcije.</p>	<p>kontinuirano</p>
--	--	---------------------

<i>) u vezi sa ZZP.</i>		
<i>b) Izvještaj o podacima iz nadzora nad sprovodenjem zakona iz ove oblasti u dijelu nadležnosti vezane za aspekt zaštite potrošača i u vezi sa ZZP</i>	<i>Uprava za inspekcijske poslove (nadležne inspekcije)</i>	<i>polugodišnje/godišnje</i>
<i>c) Izvještaj o podacima iz nadzora nad sprovodenjem zakona iz ove oblasti u dijelu nadležnosti vezane za aspekt zaštite potrošača, uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača</i>	<i>Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</i>	<i>polugodišnje/godišnje</i>
Napomena: Uredbom o organizaciji i načinom rada državne uprave koja je stupila na snagu 20.01.2012. godine stvorene su normativne pretpostavke za formiranje uprave za inspekcijske poslove. Na osnovu navedene Uredbe, Uprava je preuzeila između ostalih i inspekciju za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.		
5.3.2. Dalje usaglašavanje zakonodavstva		
<i>b) Donošenje podzakonskih akata na osnovu Zakona o elektronskim komunikacijama u dijelu zaštite potrošača</i>	<i>Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije</i> <i>Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</i>	<i>rok predviđen zakonom</i>
Napomena: Zakon o elektronskim komunikacijama je objavljen u „SL. list. CG”, broj 40/13 od 13.08.2013. godine, a njegova primjena je počela 21.08.2013. godine. Podzakonski akti na osnovu ovlašćenja iz zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona a najkasnije do II kvartala 2015. godine, zbog velikog broja akata koje je potrebno donijeti.		
5.3.3 Podizanje nivoa svijesti korisnika elektronskih komunikacionih i poštanskih usluga		
<i>a) Izrada informativnih materijala u dijelu elektronskih komunikacionih usluga sa odgovarajućim sadržajima namenjene potrošačima</i>	<i>Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost /NVO</i>	<i>kontinuirano</i>

b) Informisanje potrošača o pravima i načinu ostvarivanja prava putem sredstava javnog informisanja (dnevna štampa, TV i radio emisije i putem veb stranice)	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost /NVO	kontinuirano
--	--	--------------

5.4. Komunalne usluge

5.4.1. Sprovođenje propisa koji uređuju komunalne usluge

a) Implementacija propisa iz oblasti komunalne djelatnosti u cilju ostvarivanja kvalitetnih usluga	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Jedinice lokalne samouprave Zajednica opština Crne Gore	kontinuirano
b) Nadzor nad sprovođenjem propisa iz oblasti komunalnih djelatnosti (usluge vodosнabdijevanja i odvoza smeća)	Uprava za inspekcijske poslove preko inspekcija nadležnih za kontrolu računa i mjernih instrumenata Jedinice lokalne samouprave	kontinuirano
c) Nadzor nad sprovođenjem Zakona o upravljanju otpadom u dijelu posebnih vrsta otpada (otpadne baterije i akumulatori, električna i elektronska oprema)	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležnih inspekcija Jedinice lokalne samouprave	kontinuirano
d) Utvrđivanje obrazaca za praćenje podataka iz nadzora nad primjenom propisa iz ove oblasti, uključujući i nadzor po žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (nadležne inspekcije) Jedinice lokalne samozuprave	IV Q 2014
e) Izvještaj o podacima iz nadzora uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača u ovoj oblasti	Uprava za inspekcijske poslove (nadležne inspekcije) Jedinice lokalne samouprave	polugodišnje/godišnje

5.4.2. Kontrola taximetara

Nadzor nad pružanjem taxi usluga sa aspekta ispravnosti taximetara i u	Uprava za inspekcijske poslove preko inspekcije	kontinuirano
--	---	--------------

<i>vezи sa ZZP</i>	<i>nadležne за контролу мјерних инструмената</i>	
5.4.3. Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih i revizija postojećih propisa)		
a) Zakon o komunalnim djelatnostima	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	IV Q 2014
b) Donošenje podzakonskih akata	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Zajednica opština Crne Gore Jedinice lokalne samouprave	rok propisan zakonom
c) Zakon o regionalnom vodosnadbijevanju Crnogorskog primorja	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	IV Q 2014
d) Donošenje podzakonskih akata	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Zajednica opština Crne Gore Jedinice lokalne samouprave	rok propisan zakonom
e) Donošenje podzakonskih akata na osnovu Zakona o upravljanju otpadom	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Zajednica opština Crne Gore Jedinice lokalne samouprave	2014
f) Donošenje Strategije upravljanja otpadom	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	2014
Način realizacije aktivnosti:		
a) Zakon o kumunalnim djelatnostima se nalazi u skupštinskoj proceduri.		
c) Zakon o regionalnom vodosnadbijevanju Crnogorskog primorja se nalazi u skupštinskoj proceduri.		
e) MORiT će u propisanom roku, u saradnji sa ostalim nosiocima aktivnosti do kraja 2014. godine donijeti sljedeća akta:		
1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom,		
2. Pravilnik o načinu izračunavanja iznosa osiguranja za slučaj udesa i štete pričinjene trećim		

licima,

3. Uredba o izmjeni uredbe o načinu i uslovima skladištenja otpada,
4. Uredba o izmjeni uredbe o bližim kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom,
5. Uredba o bližim uslovima kojima se određuje da materija ili predmet koji nastaju kao rezultat proizvodnog procesa, čiji primarni cilj nije proizvodnja te materije ili predmeta, nije otpad već sporedni proizvod.

5.4.4. Unaprijeđenje komunalnih usluga u cilju zaštite životne sredine

a) Izgradnja regionalnih sanitarnih deponija (Bar, Nikšić, Kotor, Berane, Pljevlja)	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Agencija za zaštitu životne sredine Jedinice lokalne samouprave	kontinuirano
b) Uspostavljanje sistema upravljanja posebnim vrstama otpada (otpadne baterije i akumulatori, električna i elektronska oprema, ambalaža, vozila i automobilske gume)	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Agencija za zaštitu životne sredine Jedinice lokalne samouprave	Kontinuirano
c) Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i rekonstrukcija i proširenje kanalizacionih mreža (Bar, Herceg Novi, Tivat, Kotor, Ulcinj, Cetinje, Nikšić, Bijelo Polje, Berane, Plav, Pljevlja, Žabljak, Plužine)	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Agencija za zaštitu životne sredine Jedinice lokalne samouprave	kontinuirano
d) Povećanje kapaciteta u oblasti zaštite životne sredine poboljšanjem upravljanja otpadom u Crnoj Gori.	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Agencija za zaštitu životne sredine	kontinuirano

	<i>Jedinice lokalne samouprave</i>	
5.4.5. Podizanje nivoa ekološke svijesti potrošača		
a) Sprovodenje pravilnika kojim se regulišu pitanja odlaganja otpada, koji nastaje prilikom rekonstrukcije i adaptacije objekata.	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Jedinice lokalne samouprave	kontinuirano
b) Edukacija za različite ciljne grupe o potrebi upravljanja otpadom u skladu sa zakonom.	Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Jedinice lokalne samouprave Agencija za zaštitu životne sredine NVO	kontinuirano
5.4.6. Donošenje planova upravljanja otpadom proizvođača otpada u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom i planom upravljanja otpadom opštine na čijoj teritoriji nastaje otpad.	Proizvođači otpada Jedinice lokalne samouprave	III Q 2015
a) Donošenje Državnog plana za upravljanje otpadom za period 2013-2018	Ministarstvo održivog razvoja i turizma i jedinice lokalne samouprave	III Q 2014
b) Donošenje lokalnih planova uravljanje otpadom	Ministarstvo održivog razvoja i turizma i jedinice lokalne samouprave	I Q 2015
5.5. Stanovanje		
5.5.1. Sprovodenje propisa o stanovanju i održavanju stambenih zgrada		
a) Sprovodenje Akcionog plana za pretvaranje neformalnih naselja u formalna i regularizaciju objekata sa posebnim akcentom na seizmičke izazove u skladu sa zakonom.	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Zajednica opština Crne Gore	kontinuirano

	<i>Jedinice lokalne samouprave</i>	
b) Nadzor nad sprovođenjem Zakona o stanovanju i održavanju stambenih zgrada	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležne inspekcije	kontinuirano
c) Utvrđivanje obrazaca za praćenje podataka iz nadzora nad primjenom propisa iz ove oblasti, uključujući i nadzor po inicijativa-žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (nadležna inspekcija)	IV Q 2014
d) Izvještaj o podacima iz nadzora uključujući i podatke iz nadzora po inicijativa-žalbama potrošača u ovoj oblasti	Uprava za inspekcijske poslove (nadležna inspekcija)	polugodišnje/godišnje
5.5.2. Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih propisa)		
a) Donošenje Zakona o legalizaciji neformalnih objekata	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Jedinice lokalne samouprave	2014
b) Donošenje podzakonska akta za Zakon o legalizaciji neformalnih objekata	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Jedinice lokalne samouprave	u skladu sa zakonom
5.5.3. Podizanje svijesti građana o pravima iz oblasti stanovanja		
a) Sprovođenje komunikacione kampanje u vezi sa Zakonom o legalizaciji neformalnih objekata - Medijska/komunikaciona kampanja koja bi imala za cilj upoznavanje javnosti sa programom regularizacije objekata, kao i podizanje svijesti pojedinaca o benefitima ulaska u program	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Zajednica opština Crne Gore Jedinice lokalne samouprave	kontinuirano
b) Podizanje svijesti građana o obavezama i pravima iz oblasti stanovanja, putem edukacije i informisanja stanara o njihovim pravima i obavezama na području	Uprava za inspekcijske poslove –preko nadležne inspekcije i u saradnji sa MORiT i jedinicama lokalne	kontinuirano

<i>stanovanja</i>	<i>samouprave</i>	
<i>c) Sprovođenje treninga i radionica u cilju podizanja svijesti u energetskoj efikasnosti u stanovanju</i>	<i>Ministarstvo održivog razvoja i turizma Ministarstvo ekonomije Zajednica opština Crne Gore Jedinice lokalne samouprave</i>	<i>kontinuirano</i>
<i>d) Sprovođenje treninga i radionica u cilju podizanja svijesti u socijalnom stanovanju</i>	<i>Ministarstvo održivog razvoja i turizma Jedinice lokalne samouprave</i>	<i>po donošenju zakona</i>

5.5.4. Jačanje kapaciteta

<i>a) Sprovođenje treninga i radionica u skladu sa Akcionim planom za pretvaranje neformalnih naselja u formalna i regularizaciju objekata sa posebnim akcentom na seizmičke izazove.</i>	<i>Ministarstvo održivog razvoja i turizma Zajednica opština Crne Gore Jedinice lokalne samouprave</i>	<i>kontinuirano</i>
<i>b) Organizovanje treninga/radionica u cilju obuke službenika jedinica lokalne samouprave za sprovođenje Zakona o legalizaciji neformalnih objekata</i>	<i>Ministarstvo održivog razvoja i turizma Zajednica opština Crne Gore Jedinice lokalne samouprave</i>	<i>kontinuirano</i>

5.5.5. Jačanje kapaciteta inspekcije

<i>Jačanje kapaciteta inspekcije (treninzi, obuke i dr.) u cilju efikasnog nadzor nad sprovođenjem Zakona o stanovanju i održavanju stambenih zgrada</i>	<i>Uprava za inspekcijske poslove</i>	<i>Kontinuirano - Kada bude usvojen</i>
--	---------------------------------------	--

- Kadrovsko popunjavanje inspekcije za stanovanje		novi akt o sistematizaciji
---	--	----------------------------

5.6. Zaštita prava putnika u prevozu

5.6.1. Sprovođenje propisa koji uređuju područje prevoza putnika (avio saobraćaj, željeznički, drumski i pomorski saobraćaj)

a) Obezbeđivanje pune primjene propisa u cilju ostvarivanja propisanog kvaliteta usluga	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva Jedinice lokalne samouprave	kontinuirano
b) Izvještaj o podacima iz nadzora iz ove oblasti (na način kao u tač. 1.1.d, Poglavlja I ovog AP)	Nadležne inspekcije	polugodišnje/godišnje
c) Evidentiranje i rješavanje žalbi i tužbi potrošača u ovoj oblasti (na način kao u tač. 1.1.d, Poglavlja I ovog AP)	Nadležne inspekcije	kontinuirano

5.6.2. Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih i revizija postojećih propisa)

a) Donošenje Zakona o moru	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i ostali nadležni organi	III 2015
b) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i ostali nadležni organi	IV Q 2014

Način realizacije aktivnosti:

Nosioci aktivnosti će donijeti slijedeća podzakonska akta:

Uredba o visini naknade za korišćenje objekata sigurnosti plovidbe u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;

Pravilnik o bližim uslovima, načinu i postupku izdavanja odobrenja za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca;

Uredba o bližem postupku i načinu sprovođenja istraživanja pomorskih nezgoda i nesreća;

Uredba o održavanju reda u lukama.

5.6.3. Informisanje korisnika usluga u prevozu o njihovim pravima	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva NVO <i>i ostali nadležni organi</i>	kontinuirano
--	---	--------------

6. Finansijske usluge

6.1. Bankarske i druge finansijske usluge

6.1.1. Sprovodjenje propisa koji uređuju ovu oblast

a) Evidencija kreditora, kreditnih posrednika i drugih subjekata, pružalaca finansijskih usluga potrošačima	Centralna banka Crne Gore	kontinuirano
b) Evidencija kreditora i kreditnih posrednika koji pružaju usluge kreditiranja, odnosno posredovanja pri kreditiranju potrošača	Ministarstvo ekonomije	kontinuirano
c) Nadzor nad sprovođenjem Zakona o potrošačkim kreditima i podzakonskim aktima	Uprava za inspekcijske poslove preko nadležne inspekcije Centralna banka Crne Gore	kontinuirano
d) Utvrdjivanje obrasca za praćenje podataka iz nadzora nad primjenom propisa iz ove oblasti, uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (nadležna inspekcija)	IV Q 2014
e) Izvještaj o podacima iz nadzora u ovoj oblasti uključujući i podatke iz nadzora po žalbama potrošača	Uprava za inspekcijske poslove (nadležna inspekcija) Centralna banka Crne Gore	polugodišnje/godišnje

Način realizacije aktivnosti:

a) Savjet CBCG je 25.10.2013. godine donio Odluku o evidenciji kreditnih posrednika koju vodi CBCG ("Sl. list Crne Gore" br. 51/13)

c) i e) CBCG će vršiti kontrolu zaštite potrošača – korisnika bankarskih usluga, u skladu sa Zakonom o potrošačkim kreditima i Zakonom o bankama, u kojima su jasno precizirane

proizvodi i usluge koji se u ovom segmentu nude potrošačima. Poseban naglasak će biti na potrošačke kredite, kao najčešći maloprodajni bankarski proizvod. U okviru Sektora kontrole CBCG formirano je posebno Odjeljenje za nadzor potrošačkih kredita koje prati i dokumentuje sve podatke iz nadzora nad primjenom Zakona o potrošačkim kreditima i podzakonske regulative koja derivira iz ovog akta. Izvještaj o radu ovog Odjeljenja se priprema na mjesecnom i godišnjem nivou.

6.1.2. Usaglašavanje zakonodavstva (donošenje novih i revizija postojećih propisa)

a) Donošenje akata na osnovu Zakona o potrošačkim kreditima	Centralna banka Crne Gore	rok propisan zakonom
b) Učešće u pripremi propisa iz oblasti potrošačkih kredita	Uprava za inspekcijske poslove	rok propisan zakonom

Način realizacije aktivnosti:

- Na osnovu Zakona o potrošačkim kreditima CBCG je donijela slijedeća akta: Odluka o utvrđivanju obrasca o informacijama koje se dostavljaju klijentu prilikom zaključenja ugovora o kreditu;
- Odluka o izmjenama i dopunama odluke o Registru banaka, filijala stranih banaka, mikrokreditni finansijskih institucija, kreditnih unija i predstavništava stranih banaka (Registracija kreditnih posrednika);

Odluke o načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite. Kada je u pitanju ovaj akt, očekuje se njegovo usklađivanje sa novim propisima EU iz oblasti zaštite potrošača zaključno sa III kvartalom tekuće godine

6.1.3. Unaprijeđenje bankarskih i drugih finansijskih usluga

a) Jačanje kapaciteta - institucija na sprovodenju Zakona o potrošačkim kreditima i propisa o zaštiti potrošača u bankarskom sektoru - unaprijeđenje kapaciteta - stručnih službi bankarskog ombudsmana	Centralna banka Crne Gore Ministarstvo finansija Udruženje banaka bankarskog ombudsmana	kontinuirano
--	--	--------------

Način realizacije aktivnosti:

Po donesenju Zakona o potrošačkim kreditima, Centralna banka Crne Gore je izvršila reorganizaciju u smislu osnivanja novog organizacionog dijela, nadležnog za nadzor nad implementacijom ovog zakona. U okviru Sektora kontrole CBCG formirano je

Odjeljenje za nadzor potrošačkih kredita. Zaposleni u Odjeljenju su na čelu sa Direktorom direkcije za licenciranje, odobrenja, mjere i nadzor potrošačkih kredita su u cilju jačanja svojih kapaciteta, a neposredno po otpočinjanju primjene Zakona o potrošačkim kreditima, bili u studijskog posjeti Banci Portugala koristeći finansijsku i tehničku podršku TAIEX programa EU. Obuka inspektora će se nastaviti i tokom ove godine.

6.1.4. Jačanje kapaciteta inspekcije u oblasti potrošačkih kredita

Jačanje kapaciteta inspekcije (treninzi, obuke i dr.) u cilju efikasnog nadzor nad sprovođenjem Zakona o potrošačkim kreditima na području realnog sektora	Uprava za inspekcijske poslove uz tehničku podršku	kontinuirano
--	--	--------------

6.1.5. Podizanje svijesti u oblasti potrošačkih kredita

Podizanje nivoa svijesti potrošača o njihovim pravima i obavezama iz ove oblasti putem informisanja potrošača	Uprava za inspekcijske poslove u saradnji sa nadležnim institucijama i NVO za zaštitu potrošača	kontinuirano
---	---	--------------

6.1.6. Informisanje javnosti o pravima potrošača u bankarskom sektoru	Centralna banka Crne Gore Udruženje banaka Banke	kontinuirano
---	--	--------------

Način realizacije aktivnosti:

Putem Interneta (na web stranici CBCG) kao i putem akativnosti NVO a za zaštitu potrošača, Udruženja banaka, objavlјivanjem na oglasnim tablama, flajerima i ostalom propagandnom materijalu kreditora.

6.2. Usluge u osiguranju

6.2.1. Implementacija Zakona o osiguranju i ostalih propisa iz oblasti osiguranja koja se odnose na zaštitu potrošača.	Ministarstvo finansija Agencija za nadzor osiguranja	kontinuirano
--	---	--------------

Način realizacije aktivnosti:

Razmatranje i odlučivanje po prigovorima i žalbama osiguranika, odnosno korisnika osiguranja, na rad društava za osiguranje, zastupnika i posrednika u osiguranju i

agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju.

6.2.2. Informisanje potrošača o ulozi Agencije za nadzor osiguranja	<i>Agencija za nadzor osiguranja i NVO za zaštitu potrošača</i>	kontinuirano
--	---	--------------

Način realizacije aktivnosti:

Putem medija, Interneta (na web stranicama Agencije i NVO), objavljivanjem na oglasnim tablama, flajerima i ostalom reklamnom materijalu NVO.

III OBRAZOVANJE I INFORMISANJE POTROŠAČA

1. Obrazovanje potrošača;
2. Informisanje potrošača:

III OBRAZOVANJE I INFORMISANJE

1. Obrazovanje potrošača

1.1 Implementacija međupredmetnog programa (Zaštita potrošača za osnovne i srednje škole)

1.1.1 Razvijanje mehanizma za implementaciju međupredmetnog programa Zaštite potrošača

- Seminari za nastavnike
- Savjetovanja, okruli stolovi
- Stručna literatura

15% osnovnih i 5% srednjih škola implementira program zaštite potrošača

Zavod za školstvo

II Q 2015

Način realizacije aktivnosti:

Zavod za školstvo je u okviru Budžeta Odsjeka za istraživanje i razvoj i međunarodnu saradnju i odnose sa javnošću u AP za 2015 godinu planiralo da realizuje aktivnosti u oblasti zaštite potrošača kroz Implementaciju međupredmetnog programa (Zaštita potrošača za osnovne i srednje škole).

2.1. Priprema Pilot projekta za uvođenje sadržaja zaštite potrošača u obrazovni sistem

2.1.1. Formiranje komisije (6 komisija po 5 članova i koordinator iz ZzŠ) sa zadatkom izrade priručnika za nastavnike sa potrebnim didaktičkim

Zavod za školstvo

2014

<i>materijalom (radni listovi, radionice, i sl.)</i>		
2.1.2. Obuka komisija za izradu priručnika - Organizovati trodnevni seminar sa ciljem predstavljanja programa zaštite potrošača i izrade skice priručnike za nastavnike (36 učesnika). Na seminaru obezbijediti kompetentne domaće i strane eksperte (predstaviti model izrade priručnika)	Zavod za školstvo Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	2014
2.1.3. Izrada priručnika za nastavnike i didatičkih materijala za učenike. - Izrada priručnik za nastavnike i didatički materijal za djecu različitih nivoa obrazovanja (od predškolskog do srednjoškolskog uzrasta).	Zavod za školstvo Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	2014
2.1.4 Tehnička obrada i štampa priručnika za nastavnike i didaktičkih materijala za učenike - Obezbijediti kvalitetnu tehničku obradu i štampanje dovoljnog broja priručnika za predškolske ustanove, osnovnu školu, gimnaziju i srednje stručne škole	Zavod za školstvo Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	2014
2.2. Podizanje obrazovnog nivoa potrošača (odraslih) u cilju unaprijeđenja njihovog položaja na tržištu.	Ministarstvo prosvjete I sporta Centar za stručno obrazovane	

<p>-Donijeti Plan podizanja obrazovnog nivoa potrošača (odraslih) za 2014.god. ,</p> <p>- Realizacija Plana</p>	<p>Zavod za udžbenike i nastavna sredstva NVO za zaštitu potrošača</p>	<p>kontinuirano</p>
3. Informisanje potrošača od strane Uprave za inspekcijske poslove		
<p>3.1. Informisanje potrošača o ulozi inspekcija Uprave za inspekcijske poslove na području zaštite ekonomskih interesa potrošača i bezbjednosti neprehrambenih proizvoda i hrane</p>	<p>Uprava za inspekcijske poslove preko PR službe u saradnji sa nadležnim inspekcijama</p>	<p>kontinuirano</p>
<p>3.2. Saradnja sa NVO sektorom za zaštitu potrošača u cilju informisanja potrošača o njihovim pravima i načinu rješavanja njihovih žalbi u upravnom postupku</p>	<p>Uprava za inspekcijske poslove</p>	<p>kontinuirano</p>
<p>3.3. Saradnja sa medijima u cilju informisanja potrošača</p>	<p>Uprava za inspekcijske poslove preko PR službe u saradnji sa nadležnim inspekcijama</p>	<p>kontinuirano</p>
<p>3.4. Redovno ažuriranje informacija na sajtu www.potrosac.me i www.uip.gov.me</p>	<p>Uprava za inspekcijske poslove preko PR službe u saradnji sa nadležnim inspekcijama i Tržišnom inspekcijom koja kontakt tačka Sistema za razmjenu informacija o opasnim proizvodima i Centralnog sistema za upravljanje žalbama potrošača</p>	<p>kontinuirano</p>